

Onschuldig vakantiekiekje triggert oude ervaring

Een foto met onverwachte gevolgen

Houten schandpalen en schavotten worden tegenwoordig niet meer gebruikt om mensen publiekelijk mee te straffen. Je komt ze nog wel tegen in musea of als replica voor educatieve doeleinden in historische themaparken. Leuk voor kinderen én volwassenen: je hoofd door de opening van een schandpaal heen steken. Ook Daniëlle deed voor de grap haar hoofd en handen door de openingen en ging lachend op de foto. Onbedoeld triggerde ze hiermee een oude ervaring. Dat ontdekte ze pas maanden later, bij reïncarnatietherapeute Marianne Notschaele.

TEKST: MARIANNE NOTSCHAELE-DEN BOER

Daniëlle (35) heeft last van suizende oren en een geblokkeerde keel. Op haar gezicht zijn weer jeukende plekken verschenen die met behulp van een eerder consult nagenoeg waren verdwenen. Op haar werk komt ze misschien in aanmerking voor een andere, leidinggevende functie. Ze twijfelt daarover en zegt blozend: “Misschien denken anderen dat ik het niet kan.” Piekeren over het wel of niet aanvaarden van de nieuwe baan, bezorgt haar hoofd- en nekpijn. Omdat het lang goed ging met Daniëlle’s huid, vraag ik wanneer ‘het’ weer begonnen is. “Van de zomer, na de vakantie.” In mijn hoofd zie ik beelden van een man die voorovergebogen met zijn hoofd in een houten schavot staat. Ik hoor het suizen van dingen die naar hem toegegooid worden en op zijn voorhoofd belanden. Flats, flats! Hij is niet in staat zijn gezicht zelf schoon te vegen, omdat zijn handen vast zitten. Mensen slingeren niet alleen verwensingen naar zijn hoofd, maar ook rot fruit en kleine steentjes. Boe-geroep klinkt. Iets nats druipt van zijn voorhoofd af. Ik vertel Daniëlle wat ik ‘zie’. Ze lacht en zegt: “In de zomervakantie was ik in het *Prehistorisch Dorp* in Eindhoven. Daar heb ik voor de grap een foto laten maken. Van mij, met mijn hoofd in zo’n schandpaal.” “Nou”, zeg ik, “is me dat een mooie trigger om een ervaring uit een vorig leven op te rakelen!” Sinds die gemaakte foto loopt Daniëlle figuurlijk gezien met één been in het heden en één been in het verleden.

De hoefsmid

Samen bespreken we de gebeurtenissen die in een voorbij leven in de Middeleeuwen tot een publiekelijke veroordeling leidden. Daniëlle: “Al heel wat jaren ben ik hoefsmid in het dorp waar ik woon. Ik heb het vak van mijn vader geleerd en ben er goed in. Het is fijn om met ijzer te werken. Ik heb er plezier in om paarden hoefijzers aan te meten, zodat ze goed kunnen lopen en geen pijn hebben. Ik heb zelf ook een paard. Hij houdt me gezelschap als ik mijn werk doe. Op een ochtend komt een hele rijke man mijn werkplaats in. Hij brengt twee paarden die opnieuw beslagen moeten worden. De vorige hoefsmid heeft het niet goed gedaan. Eén van de paarden loopt al kreupel naar mijn idee. De eigenaar ziet dat volgens mij niet, hij zegt er in ieder geval niets over. Ik zeg ook maar even niks. Ik besla het eerste paard, dat gaat goed. Daarna het paard dat al een beetje kreupel loopt. Ik voel aan het been dat er iets niet goed zit. Het lijkt erop dat er botjes in zitten die gekneusd of misschien wel gebroken zijn. Ik kan dit paard echt niet beslaan, dan krijgt het te veel pijn. Dat ga ik niet doen. De vraag is of dit paard nog geholpen kan worden, er is een grote kans dat het dier nooit meer goed kan lopen. Als de eigenaar terugkomt, zeg ik dit tegen hem. Hij wordt ontzettend boos en geeft mij de schuld ervan dat zijn paard niet goed meer is! Ik moet hem een nieuw paard geven, maar zoveel geld heb ik helemaal niet. Mijn eigen paard is al oud en die geef ik niet weg. Hij vertelt me dat hij tegen iedereen gaat zeggen dat ik zijn paard kreupel heb gemaakt, terwijl dit niet waar is. Schreeuwend loopt hij mijn werkplaats uit, het dorp in. Ik schaam me dood, daar gaat mijn goede naam! Een uur

later komen ze me halen: twee mannen van de burgerwacht. Ik probeer mijn verhaal te doen, maar ze luisteren niet naar me. Hoe hard ik het ook probeer. Ik wil niet mee, maar ik word in het gevang gegooid!”

In het schavot op het dorpsplein

“Stro op de vloer en een heel klein raampje met tralies boven me. Buiten is het zonnig, maar hierbinnen is het donker. Ik wacht en wacht en dan komen ze me halen. Ik moet in het schavot, midden op het plein in ons dorp. Wat zullen de mensen wel niet denken. Ik schaam me zo. Straks neemt niemand me nog serieus. Ik word met mijn hoofd tussen de planken geduwd. Getver, wat ruikt dat vreemd. Een mengeling van hout, zweet en... bloed?! Mijn handen door die gaten, mijn polsen worden vastgeklonken met metalen banden die met een ketting aan de paal hangt. Ik kan niet weg. Ik zit vast, opgesloten. Eerst is het nog rustig op het plein, maar na het middaguur wordt het drukker. Mijn nek en keel doen intussen pijn. Er zit zo’n druk op! Ik kan niet normaal recht gaan staan. Oei, daar is die rijke meneer die ervoor heeft gezorgd dat ik hier sta en hij heeft iets in zijn handen, wat is dat? Kets! Au! Hij heeft iets naar me gegooid! Hoe durft-ie! Het doet hartstikke veel pijn in mijn gezicht. Ik voel mijn gezicht rood worden van pijn, en van schaamte. Ondertussen worden er meer harde dingen naar me gegooid. Kets, kets tegen mijn wangen, voorhoofd, neus en kin. Zoef, zoef, mijn oren suizen ervan. Mijn ogen doen ook zeer, ik zie niet meer goed. Wel merk ik dat er nog veel meer mensen zijn gekomen. Ze roepen van alles naar me: ‘Leugenaar! Je deugt niet! Je bent waardeloos! Ga weg hier, niemand vertrouwt je nog’. De rijke man schreeuwt om het hardst.

Dood in het bos

Uren gaan voorbij. De zon verdwijnt, de mensen ook. De burgerwacht komt me eindelijk losmaken. Ik zie er vast niet uit. Het bloed stijgt nog steeds naar mijn wangen en mijn gezicht brandt en jeukt van wat er allemaal naar mij is toegegooid. Mijn nek doet enorm pijn aan de linkerkant en mijn keel voelt dichtgeknepen. Ik kan niet goed meer slikken en mijn oren suizen. Zodra ik vrij ben, loop ik naar mijn werkplaats. Ik neem wat van mijn belangrijkste gereedschap mee en ren weg uit het dorp, het bos is. Wat een stilte hier, wat een rust. Ik kan niet meer terug naar mijn eigen dorp en in omringende dorpen is al een hoefsmid. Ik schaam me tegenover *alle* mensen. Ik pak een beitel en steek deze in één keer in mijn keel. Het bloed gutst eruit en ik val voorover met mijn gezicht midden in mijn eigen bloed. Zo ga ik dood, verlost van alle ogen die naar mij keken en alle stemmen die naar me schreeuwden. Ik heb rust.” Dat wat honderden jaren geleden is gebeurd, achtervolgt Daniëlle nu nog steeds. Suizende oren, een geblokkeerde keel, nek- en hoofdpijn, een rood gezicht met rode, brandende en jeukende plekken. Ze heeft deze schaamte meegenomen naar het hier-en-nu, maar dat is niet langer nodig. Dat was toen, ze is nu iemand anders, in een andere tijd. Daniëlle:

Daniëlle

‘Opnieuw stilstaan bij - en in - een houten schandpaal, gaf Daniëlle de gelegenheid om een oude pijnlijke ervaring alsnog emotioneel af te ronden en om ervan te leren’

“Ik hoef de last van de hoefsmid die ik was niet meer te dragen. Ik mag nu verder leven zonder pijn en schaamte, zonder rode vlekken én met een normale kleur in mijn gezicht. Ook mijn allergie voor metaal mag verdwijnen. Als hoefsmid kon ik hele goede dingen doen met ijzer, maar door met mijn handen vastgeklonken te hebben gezeten in metalen handboeien heb ik een aversie tegen metaal gekregen. Dat hoeft niet, met metaal kun je juist mooie dingen doen!”

Iets aan de kaak stellen

In onze taal is de zegswijze ‘iemand of iets aan de kaak stellen’ - wantoestanden of iets moeilijks openlijk bekend maken - ontleend aan ‘de kaak’. In vroeger tijden was dat een verhoging, platform of schavot. Misdadigers werden op de kaak gezet voor het oog van iedereen om ze te straffen of om ze door het publiek te laten bespotten. De hoefsmid sprak de rijke man niet tegen. Hij durfde niet en dacht (te) veel na. Dit herkent Daniëlle in huidige werksituaties, waar ze lang zaken overdenkt voordat ze haar mening durft te geven. Dat ze nog altijd bang is ergens

de schuld van te krijgen, hindert haar bij het eventueel accepteren van een nieuwe functie: “Ik kan heel slecht tegen mensen die onterecht denken dat ik iets gedaan heb. Nu snap ik waarom. Volgende keer ga ik op mijn werk denken: ik ben geen hoefsmid meer, maar Daniëlle die wel dit en dat gewoon kan zeggen zonder dat anderen boos worden. Ik werk bij een organisatie als adviseur. Mijn werk verandert en er wordt steeds vaker naar mijn mening gevraagd bij lastige kwesties. Ik vind dat weleens moeilijk, maar het gaat steeds beter. Hoera! En blijven oefenen dus. Ik merk dat ik bang ben om moeilijke beslissingen te nemen en dat hebben meer mensen, dat is ook moeilijk, maar niet onmogelijk. Ik wil graag iemand achter me hebben staan die beaamt dat ik gelijk heb. Ik merk nu met het inzicht wat ik heb gekregen over dit voorbijgeleven, dat het inderdaad goed is om me uit te spreken en mijn mening te geven. Iedereen gaat weleens een keer op zijn bek; niet leuk, wel leerzaam. Tot nu toe liet ik het graag bij het oude - dat wat ik ken - om zo de minste fouten te maken. Maar dan pak ik geen nieuwe dingen aan en daar moet verandering in komen.”

‘Misdadigers werden “op de kaak gezet” voor het oog van iedereen om ze te straffen of om ze door het publiek te laten bespotten’

© Foto Museumpark Archeon

Voor paal staan

Tot slot zegt Daniëlle: “Als hoefsmid heb ik veel paarden voorbij zien komen en ik probeerde altijd te doen wat het beste was voor het dier. Door mijn jarenlange ervaring wist ik dat dit dier niet meer beslagen kon worden, omdat het pijn had en slecht liep. Daar kon ik niets aan doen, daar kon niemand iets aan doen. Dit gebeurt bij zowel mensen als dieren, die kunnen wat gaan mankeren. Mijn beste advies aan de eigenaar van het paard zou zijn geweest om te bekijken of het dier zonder hoefijzers beter zou gaan lopen. Was dit binnen een maand niet het geval, dan het dier uit zijn lijden verlossen. Ik stel me voor, dat de rijke man nu alsnog naar mij luistert, dat dit advies bij hem binnenkomt en dat hij weet dat het niet mijn schuld was.” Opnieuw stilstaan bij - en in - een houten schandpaal, gaf Daniëlle de gelegenheid om een oude pijnlijke ervaring alsnog emotioneel af te ronden en om ervan te leren. Ze twijfelde om een nieuwe functie op haar werk te accepteren uit angst per ongeluk iets verkeers te doen of te zeggen. Bang om voor paal te staan. Ook deze uitdrukking is afkomstig van veroordelingen met schand- of geselpalen, die vroeger gebruikt werden om misdadigers bij wijze van straf letterlijk te kijk te zetten. Een misdadiger ‘voor paal zetten’ was schaamtevol en bedoeld als pijnlijke les, opdat hij het de volgende keer wel uit zijn hoofd zou laten om opnieuw een overtreding te begaan. Omstanders die de veroordeelde konden zien en bespotten, kregen tegelijkertijd mee dat men zich aan voorgeschreven wetten diende

te houden. De tot schavot of schandpaal veroordeelden zaten met hun hoofd en armen vast, soms zelfs met hun voeten. Toeschouwers konden de veroordeelden bekogelen met rot fruit of stenen. Deze manier van straffen is tot ver in de achttiende eeuw gebruikt.

Mocht je in de naderende zomervakantie een keer een schavot of schandpaal tegenkomen in een museum, een historisch themapark of op een stadsplein waar vroeger veel terechtstellingen plaatsvonden: let op als je hoogsensitief bent. Met gerust hart kun je je hoofd (en armen) nu door de rondingen in het hout heen steken. Besef daarbij wel, dat schaamtevolle openbare terechtstellingen met een joelend publiek tot het verleden behoren. •

‘Mocht je in de naderende zomervakantie een keer een schavot of schandpaal tegenkomen: let op als je hoogsensitief bent’

Marianne Notschaele-den Boer RHA Publishing WWW.VORIGELEVENS.NL